

УДК 811.161.2'243:378.147

КОСЕНКО Ю.Г.

Сумський національний аграрний університет

КОМУНІКАТИВНІ СИТУАЦІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Подано зразки комунікативних ситуацій у процесі навчання української мови як іноземної, розкрито їх зміст.

Ключові слова: комунікативна ситуація, комунікативне читання, українська мова як іноземна.

The samples of communicative situations in the process of learning Ukrainian as a foreign language are given, their content is described.

Key words: communicative situation, communicative reading, Ukrainian as a foreign language.

Комунікативна ситуація у процесі навчання професійно зорієнтованого діалогічного мовлення іноземних студентів – це така ситуація, в якій умови й обставини підпорядковані єдиній меті: розв'язати завдяки спілкуванню певну професійну проблему реального життя, прийняти рішення, досягти бажаного результату. Такі ситуації передбачають свідоме використання студентами засвоєного фахового матеріалу на практиці [1, С. 75].

Т. Кудіна наголошує, що умовою реалізації говоріння є наявність мовленнєвих автоматизмів або мовленнєвих навичок (Л. Виготський, А. Лурія, М. Жинкін, О. Леонтьєв, Т. Рябова, С. Сільвестрова). У процесі навчання мовам важливими є ситуації дійсності, що спонукають до говоріння. Такі ситуації називають комунікативними. Умовно-комунікативні і комунікативні вправи складають обов'язковий компонент контенту навчального курсу для іноземних слухачів [2, С. 8].

Комунікативне читання – одна з головних цілей навчання будь-якої іноземної мови з орієнтацією на практичне застосування. В основу комунікативного читання покладене конкретне комунікативне завдання і настанова на ступінь повноти та точності отримання інформації. Це читання з вибіркоким вилученням інформації, читання з розумінням основного змісту, читання з повним розумінням тексту [2, С. 8].

Т. Кудіна стверджує, що в процесі комунікації письму надається менше уваги, ніж говорінню, аудіюванню та читанню, але у навчальному процесі воно використовується як ефективний засіб розуміння, закріплення, заучування та використання лексичних і граматичних явищ [2, С. 9].

Пропонуємо розглянути зразки комунікативних ситуацій для студентів-іноземців у процесі навчання української мови як іноземної. Запропонована робота має на меті допомогти інокомунікантам у вирішенні завдань комунікативного підходу у процесі вивчення нерідної мови. З практичним використанням комунікативних ситуацій можна ознайомитися іноземним студентам на YouTube каналі «Твій успіх» за покликанням:

<https://www.youtube.com/channel/UCLHrL4yHWDwHLPWphFHL1BQ>.

1. Ви розмовляєте з другом, який щойно орендував квартиру, а зараз вважає, що помилився у виборі саме цієї квартири.

Заперечте другу та переконайте його у тому, що він зробив правильний вибір. В аргументах Ви повинні використовувати різні мовні засоби заперечення.

2. Ви телефонуєте своєму сімейному лікарю та повідомляєте, що Вам потрібна консультація, оскільки у Вас підвищена температура та сильно болить горло.

3. Припустіть, що Ви захворіли. Напишіть про Вашу хворобу. (9-10 речень). Використовуючи наступні слова та словосполучення.

хворіти, захворіти, у мене болить, живіт, голова, горло, скаржитися, відчувати, температура, нежить, лікувати, лікуватися, лікар, радити, здоров'я.

4. Попросіть бібліотекара видати Вам книги з біології.

5. Напишіть, як ви живете у місті Суми.

6. Напишіть лист другу про Ваше рідне місто.

7. Напишіть, будь ласка, про що Ви розмовляєте вдома за сніданком або вечерею.

8. Напишіть, як пройшов Ваш звичайний день, що Ви робили, з якими людьми зустрічалися та розмовляли.

Розкажіть про це.

9. Напишіть, на які теми Ви розмовляєте з друзями. Вони розповідають Вам про своє життя? Розкажіть про це.

10. Ви любите дарувати подарунки?

Напишіть, що Ви звичайно даруєте другу, подрузі, мамі, тату, брату, сестрі.

Чому Ви даруєте їм саме ці подарунки?

Що дарують Вам Ваші друзі та рідні?

11. Про що Ви мрієте?

Напишіть про Ваші мрії. Розкажіть про це.

12. Вам подобається гуляти у парку? Ви гуляєте один чи з друзями?

Напишіть про те, як Ви ходили на екскурсію разом з друзями. Що Ви бачили? Розкажіть про це.

13. Напишіть про Вашого друга (подругу) за планом:

1. Статура (фігура).
2. Зріст.
3. Обличчя (губи, лоб, ніс, очі, вії, брови).
4. Волосся, зачіска.
5. Одяг, взуття.
6. Характер.

Розкажіть, коли Ви познайомились, чому Ви дружите з цією людиною.

Використовуйте слова: стрункий, повний, нормальної статури, високий, невисокий, тонкий, повний, прямий, довгий, короткий; темний, світлий; прямий, хвилястий; блондин, блондинка, брюнет, брюнетка; стрижка, хвіст, чубчик, добрий, злий, працьовитий, лінивий, любий тощо.

14. Робота в групах.

В автобус увійшов втомлений дідусь. Всі місця зайняті. Водій звернувся до студента: «Поступися місцем дідусеві. Подивися, який він втомлений. - «А я не втомився? І звідки я знаю, можливо, цей дідусь не гідний того, щоб йому поступалися місцем».

Чи правильно повів себе студент? Щоб Ви зробили в цій ситуації?

Отже, комунікативні ситуації у процесі у процесі навчання української мови як іноземної сприяють розвитку комунікативних умінь і навичок учнів у процесі вивчення української мови як іноземної.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Іванишин Г. Я. Навчання професійно зорієнтованого діалогічного мовлення іноземних студентів медичних спеціальностей у процесі вивчення української мови: дис... канд. пед. н.: 13.00.02 / Херсонський державний університет. Херсон (Івано-Франківськ), 2013. 252 с.
2. Кудіна Т. М. Формування лексичної компетентності української мови і іноземних слухачів підготовчих відділень: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Нац. пед. університет імені М.П. Драгоманова. Київ, 2013. 23 с.